

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo siane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštine. Naročnino je platiči naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnost se nahajata v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Štev. 51.

V Ptiju v nedeljo dne 19. decembra 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska

Francozi in Angleži vrženi pod velikanskimi izgubami iz Makedonije. — Krasni uspehi naših podmorskih čolnov v grškem morju. — Italijani s svojimi napadi ponehali. — Govor nemškega kancelarja.

Zmaga zaveznikov na Balkanu je popolna. Srbska armada je povsem razbita, večjidel uničena in polovljena; le razvaline te nekdaj tako ponosne in hrabre armade so se rešile v albansko in črnogorsko gorovje, kjer jih zavezniki vedno še zasledujejo. Albanci sami se tudi dvigajo in pričenjajo s krvavim maščevanjem za umore zadnje balkanske vojne. Takrat je srbska soldateska pomorila po nedolžnem nad 70.000 Albancev; zdaj pa se vzbuja krvna osveta... Črnogorska, okrepljana s srbskimi četami, se brani krepko ali brez upanja. Zadnjo uradno poročilo pravi, da so naše čete že črnogorske postojanke južno od Vrana-Gore v celi širokosti zavzele. Usoda Srbije čaka tudi deželo bankerotnega špekulanta Nikite, tega s krvjo umisanega kralja ovčjih tatov, ki je znal na tuje troške živeti in vso Evropo za norca imeti.

Pomembnejša nego pogorski boji zoper Črnogoro, ki imajo vendar le podrejeni pomen, je velika zmaga hrabrih zaveznikov Bolgarov nad več kot 150.000 mož brojčno angleško francosko armado, ki je od Salonika preko grškega ozemlja prodirala proti severu. Ta armada je popolnoma poražena in razbita ter v najžalostnejšem stanju čez grško mejo vržena. Sramotni poraz je to za tiste svetovne sile, ki so obljubile Srbiji svojo pomoč. Ta poraz pa bode imel tudi to posledico, da se bode morala Grčija odločiti. Doslej je nepristranska, čeprav so jo okoliščine prisilile, da je morala dopustiti izkrcavanje omenjene armade v Saloniku. Ali zdaj se bo morala v kratkem na to ali ono stran odločiti. Vprašanje je, ali bodejo zavezniške čete nadaljevale zasledovanje tudi na grško ozemlje, ali bode grška armada prisilila sovražnike, da odidejo zopet na svoje mogočne parnike, ki so pa tudi v divjem strahu pred našimi podmorskimi čolni. Ta vprašanja se bodo, kakor rečeno, v najkrajšem času odločila. Naše in nemško stališče na-

pram Grški kakor tudi napravom dvomljivi Rumunji je nemški kancelar Bethmann-Hollweg v svojem zagovinskom govoru natanko pojasnil.

Na ruski in zapadni fronti se ni pripetilo v zadnjem času mnogo zanimivega. Kar se pa izdajalske Italije tiče, podala je vsemu svetu dokaz svoje onemoglosti. Pred našo fronto se kopijo gromade italijanskih mrličev; ali niti pedi zemlje niso sovražniki pridobili. Gorica je sesreljena, ali njene razvaline so že avstrijske! In vedno bolj se približuje čas, ko se razširi furija vojne čez mejo v plodovito dolino Poa. Iskrena želja naše junake armade se bode izpolnila: pričela bode avstro-ogrška ofenziva proti savojski vojski in gorje potem izdajalcu! Kajti za Italijo ni nobenega pogajanja, nobenega pardona, nobenega usmiljenja! . . .

Združeno države Amerike, živi dnearni žalji v Washingtonu, ki znajo iz potokov evropske krvi kovati rameno zlato, pričele so se zopet diplomatično pridušati nad našimi in nemškimi podmorskimi čolni. Mi naj bi kar potrepeli vse sovražne udarce, da ne bi spravili življenje „poštenih“ Amerikancev in njih profit v nevarnosti. No, doslej so dobili „Yankees“ ponosni odgovor in prepričani so lahko, da se za njih pridušanje nobena mačka ne zmeni.

Ta boj nam je bil vsljen in končati se zamore le z našo zmago!

* * *

Uspešni napad naših letatcev na Ancono.
(Iz uradnega poročila od sobote.)

K.-B. Dunaj, 11. decembra. Uradno se razglaša:

Včeraj popoldne je skupina naših pomorskih letalnih strojev v Anconi kolodvor, električno podjetje, gazometer in vojaške objekte jaka uspešno z bombami obmetaval. Vkljub šrapnelskemu ognju iz večih to-

pov in jako neugodnemu vremenu so se vsa letala nepoškodovano vrnila.

Mornarsko poveljništvo.

* * *

(Z uradnim poročilom se strinjajo tudi zasebni ki pravijo, da se je v mestu, zlasti na vojaško važnih točkah italijanskega mesta Ancone izredno veliko škode napravilo. Pomisliti se mora, da je zdaj za letalne stroje že zaradi burje najslabši čas. Tembolj se mora občudovati junaštvo naših letalcev. Op. uredništva.)

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 14. decembra. Uradno se danes razglaša:

Italijansko bojišče. Topovski boji v Judikarijah razširjajo se zdaj tudi na prostor zapadno doline Chiese. V oddelku med to in dolino Conca bila je naša naprej potisnjena straža na Monte Viesu pred premočnimi sovražnimi silami nazaj vzeta. Slabjeji napadi Italijanov v Dolomitah proti sedlu Sief, na Goriškem proti severnem delu Monte S. Michele bili so zavrnjeni.

Južno-vzhodno bojišče. V bojih z zadnjimi četami na črnogorskem ozemlju se je zopet 400 naših protnikov vjele.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 11. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na mnogih točkah fronte živahnno delovanje obojestranske artiljerije. Po močni pripravi z ognjem napadli so Francozi včeraj zvečer našo postojanko severno-vzhodno od Sonina. Napad je odbit. Postojanka je trdn v naši roki.

Armada Linsingen. En ruski napad se je severno od železnice Kowel-Sarny z izgubami pred avstro-ogrško črto izjalovil. Severno od Czartoryska se je na zapadni breg Stryja prešle poizvedovalne oddelke sovražnika zopet prepodili.

Vrhovno armadno vodstvo.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak terek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80.— za $\frac{1}{2}$ strani K 40.— za $\frac{1}{4}$ strani K 20.— za $\frac{1}{8}$ strani K 10.— za $\frac{1}{16}$ strani K 5.— za $\frac{1}{32}$ strani K 2.50— za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Straschill'ova grenčica iz zelenjave
je naravni izvleček (ekstrakt) najfinčjših

zdravilnih zelenjav

je najbolj uspešna korenina. Straschill'ova grenčica iz zelenjave vseč tega priznana najboljši želoden okrepčujoči prebavni liker. 614

Več kot 6100 Srbov vjetih in 40 kanonov zaplenjenih.

(Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.)

K.-B. Dunaj, 12. decembra. Uradno se razglasja:

Rusko bojišče. Mestoma topovski boj. Nobenih posebnih dogodkov.

Italijansko bojišče. V oddelku visoke planote doberdobske napadla je neka italijanska infanterijska brigada naše postojanke južno-vzhodno od San Martina; bila je nazaj vržena in je imela velike izgube. Drugače vlada na celi južno-zapadni fronti, razven posameznih topovskih bojev, mir. Tudi v Judikarijah je delovanje sovražnika opešalo.

Južno-vzhodno bojišče. Naša ofenziva proti severno-vzhodni Črnomoriji dovedla je včeraj do zasedenja Korite in Rožaja ter do bojev z zadnjimi črtami 12 kilometrov zapadno od Ipeka. Vjeli smo 6.100 sovražnikov in zaplenili v pokrajini med Ipekom in Rožajem 40 srbskih topov.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Angleško-francoske čete na Balkanu razbite in v beg pognane.

(Nemško uradno poročilo od nedelje)

K.-B. Berlin, 12. decembra (W.B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Slabejše ruske sile, ki so poskušale napredovati v pokrajini jezera Warsung (južno od Jakobstadta) in južno od Pinska proti našim postojankam, bile so zavrnjene.

Balkansko bojišče. V albansko obmejno gorovje zasleduječim avstro-ogrskim kolonam padlo je v zadnjih dneh čez 6500 vjetih v roke. Med Rožajem, ki je bil včeraj zavzet, in Ipekom, moral je sovražnik včeraj 40 topov zapustiti.

Po odločilnih porazih, ki jih je prizadela armada Thodorova v celi vrsti pogumnih in silnih udarcev v zadnjih dneh Francozom in Angležem, nahajajo se ti v žalostnem stanju v nazadovanju proti grški meji in čezno.

Izgube sovražnikov na ljudeh in orčju ter muničiji vseh vrst so po poročilih naših zaveznikov izredno težke.

Vrhovno armadno vodstvo.

Bolgarska zmaga čez Angleže in Francoze.

K.-B. Sofija, 14. decembra. Uradno bolgarsko poročilo od 12. t. m. pravi:

12. december ostal bode zgodovinski dan za bolgarsko armado in bolgarsko ljudstvo. Ta dan zasedla je bolgarska armada zadnja tri mesta, ki so se še nahajala v roki naših sovražnikov: Doiran, Gwgheli in Struga. Srbi, Angleži in Francozi dobili so zadnje udarce ob bregu jezerov Doiran in Ochrida. Makedonija je zdaj osvobodena. Noben sovražni vojak ne stoji več na makedonski zemlji.

Ta dan imelo so operacije sledeči potek: Po včerajšnjem porazu Anglo-Francozov na levem bregu Vardarja in razigranju njih središča pri Furki umaknil se je nasprotnik nazaj na grško ozemlje, zasledovan od naših čet do grške meje. Proti 12. uri opoldne zavzeli smo Doiran. Naše čete se je pri vhodu navdušeno pozdravilo. Vedno zopet zadoneli so Živeliklici na kralja. Na vojake se je metalo cvetljice. Tu napravljeni vjeti, mrtvi in ranjeni pripadajo večjidel 10. in 23. angleški diviziji, ki obstoje iz brigad 29, 30, 31, 65, 66 in 67. Te brigade so popolnoma razbite in puščajo pri umikanju kanone, puške, patroni itd. nazaj. Napravljeni plen se šele šteje. Vjeljimo 200 sovražnikov.

Naša na desnem bregu Vardarja Francoze zasledujuča kolona je nasprotnika iz njegove postojanke na grško ozemlje vrgla. Ob 5%

uri popoldne zavzelo se je mesto Gwgheli. Francozi so pri umikanju kolodvor, vojašnice in obe bolnišnici začeli ter železniški most čez Vardar v zrak spustili. Armada generala Serraila je južno črte Gwgheli-Doiran na grško ozemlje nazaj vržena. Zaradi pravičnosti pribijemo, da so se francoske čete mnogo hrabrejše borile nego Angleži.

Na dosedanjih operacijah proti nam bila je udeležena vsa ekspedicija armada generala Serraila, obstoječa iz 97.000 Francozov in 73.000 Angležev, skupaj torej iz 170.000 mož s 600 poljskimi topovi, 130 gorskimi topovi in 80 težkimi havbicami. Zadnji ostanki srbske armade, ki se umikajo čez Monastir, Ochrida-Struga v Albanijo, so se po porazu pri Ochridi na levi breg Črnega Drina umaknili ter so vse mostove razstrelili. Danes v jutranjem mraku so naše čete tam in severno Struge Drin prekoračile ter Srbe energično napadle; vjeli smo pri temu 400 Srbov in zaplenili 3 kanone. Zasledovanje se v smeri proti Elbasanu nadaljuje. Po prepoditvi Angležev in Francozov se ne nahaja danes noben sovražni vojak več na makedonski zemlji. Zasledovanje nasprotnika se je začasno vstavilo.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 13. decembra. Uradno se danes razglasja:

Italijansko bojišče. Na Tirolskem obstrelije italijanska artiljerija utrjeni prostor od Lardara ter naše postojanke pri Rivi, Roveretu in na Col di Lana. V Judikarijah prihaja sovražna infanterija bližje. Na gorskih visočinah vzhodno doline je napadla in je bila odbita. Na goriškem mostičju vršili so se boji s topovi in metalci min. Neki sovražni napadalni poskus na visočino severno-vzhodno. Oslavije se je kmalu vstavilo.

Južno-vzhodno bojišče. Zasledovalni beji na severnem vzhodu Črnomorske se nadaljujejo. Pri Koriti smo vjeli 800 sovražnikov, pri Ipeku pa smo zopet 12 srbskih kanonov zaplenili. Naši letalci obmetali so taborišče pri Berani uspešno z bombami.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Iz Makedonije vsi Angleži in Francozi prepedeni.

(Uradno poročilo od pondeljka.)

K.-B. Berlin, 13. decembra (W.B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Armada Hindenburga. Na raznih točkah vršili so se manjši boji naprej potisnjene straž s sovražnimi poizvedovalnimi oddelki. Pri temu se je posrečilo Rusom dvigniti neko slabotno nemško stražo.

Armada princa Leopolda bavarskega. Brezuspečni napad proti naši postojanki pri Wulki stal je Ruse 100 mož kravih žrtev in vjetih.

Balkansko bojišče. Položaj ni bistveno spremenjen. Pri armadi generala plem. Koveš se je pripeljalo včeraj čez 900 vjetih. Pri Ipeku se je 12 modernih topov zaplenilo, ki so jih bili Srbi tam zagreblji. Za našo fronto se je v zadnjih dneh čez 1000 razpršenih Srbov vjelo.

* * *

V Makedoniji je armada (bolgarskega) generala Thodorova kraje Doiran in Gwgheli zavzela. Neben Anglež in Francozi se ne nahaja v prostosti na makedonski zemlji. Skoraj dve angleški diviziji bili ste teh bojih uničeni.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 14. decembra. Uradno se danes razglasja:

Rusko bojišče. Nobenih posebnih dogodkov.

Italijansko bojišče. Delovanje Italijanov v Judikarijah traja naprej. Posamezni mali napadi sovražnika bili so zavrnjeni. Ob cesti proti Sv. Petru ležeči mestni del Gorice stal je zopet pod artiljerijskim ognjem.

Južno-vzhodno bojišče. Južno od Plevlja vzele so v naskoku naše čete črnogorsko postojanko na Vranigori. V prostoru severno od Berane smo vjeli zopet 2300 sovražnikov.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 14. decembra. (W.B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno in vzhodno bojišče. Nobenih bistvenih dogodkov.

Balkansko bojišče. Južno-zapadno in južno od Plevlja so avstro-ogrski čete sovražnika nanovo k umikanju prisilile. Tam in v črnogorskih gorah se je okoli 2500 sovražnikov vjelo.

Vrhovno armadno vodstvo.

Velikanski uspehi naših in nemških podmorskih čolnov v Srednjem morju.

K.-B. Dunaj, 14. decembra. Kakor se poroča od merodajne strani, se je od začetka angleško-francoske ekspedicije v Saloniku od podmorskih čolnov osrednjih sil v Srednjem morju potopilo: 2 francoska transportna parnika s skupno 11.051 brutto-register-tonami, 6 francoskih transportnih parnikov za vojni material, skupaj 22.135 brutto-register-ton, 6 angleških pomožnih križark in transportnih parnikov za čete, skupaj 37.612 brutto-register-ton, 19 angleških transportnih parnikov za vojni material, skupno 71.567 brutto-register-ton, ter 1 japonski transportni parnik za vojni material, 5.118 brutto-register-ton.

Skupna naležilna zmečnost teh 34 sovražnih parnikov znaša okoli 200.000 prostornih ali 150.000 težnih ton (1 tona = 1000 kg). Za prevažanje tolikega blaga po železniških vlakov, vsak po 50 tovornih vagonov (skupno torej 10.000 vagonov!)

Delno zatajenje teh izgub po sovražnem časopisu pusti sklepati, da so bile izgube v vojaškem oziru jako pomembne. Počasno in previdno izvrševanje saloniške ekspedicije pripisovati je pač tudi uspešnemu delovanju avstro-ogrskih in nemških podmorskih čolnov v Srednjem morju. Brez ozira na neposredne izgube na četah še ni bilo nikdar varno, s katerim delnim kosom na poti v Saloniki najajočega se vojnega materiala se hode z moglo konečno računati. To je moralo povzročiti veliko negotovost in zmešnjavo in jo poroča tudi še naprej, ker podmorski čolni npriznanja vredni način svoje delo nadaljujejo.

Razven tega bilo je od podmorskih čolnov osrednjih držav oktobra in novembra meseca še več parnikov opravičeno potopljencih, ki niso imeli ne čete ne vojni material za saloniško ekspedicijo na krovu, in sicer 2 ruski, 5 francoskih, 14 angleških, 2 grški (z vojnim blagom) in 1 norveški (z vojnim blagom) s skupaj okoli 79.650 register-tonami.

Končno se je v tem času od naših podmorskih čolnov potopilo še 10 italijanskih parnikov, skupaj 25.325 register-ton.

V imenovanih dobah se je torej od avstro-ogrskih in nemških podmorskih čolnov sovražnih parnikov za okoli 300.000 ton naložilne zmožnosti opravičeno potopilo.

Potek bolgarske ofenzive od osvojitve Niša do osvojitve Prištine.

Bolgarsi generaloi štab je izdal obširno poročilo o poteku operacij bolgarske armade, od padca Niša dne 5. novembra do osvojitve Prištine dne 23. novembra. Iz tega poročila posnemamo:

Po padcu Niša so zbrali Srbi svoje glavne sile na levem bregu Binačke Morave, severovzhodno mesta Leskovac. Medtem je despela bolgarska armada na fronti, ki je prodiralna na fronti Leskovac-Niš Paračinu na desni breg Morave. Vsled deževja so takrat vse reke narasle, ceste so tonile v blatu in bolgarske ženjske čete z mostnim materialom so zaostale. Srbi, ki so imeli na levem bregu s težko artiljerijo oborožene trdne pozicije, so spoznali, da je položaj za nje ugoden ter so se zagnali s svojo glavno silo, ki so jo tvorile šumudska, drinska, timoška in moravska divizija, na bolgarske čete v očitem namenu, da predrejo bolgarsko fronto, si prokrčijo pot na črti Leskovac Vranja, ogrožajo bolgarsko desno krilo in hrbot bolgarskih čet, ki so operirale na fronti Domorovci Gilani-Kačanik ter jih prisilijo k umiku. Na ta način bi si bili Srbi odprli cesto na Kumanovo in Skoplje ter bi bili mogli bolgarske čete, ki so se borile na fronti Krivolak-Gradsko Prilep, prijeti ed zadaj. Bolgari so nevarni položaj še pravočasno spoznali ter izvršili potrebne protukrepe. Bolgarske čete so se srbskemu navalu odločeno uprele ter so vse ljute napade odbile. Medtem je bila bolgarska prva armada prekoračila Moravo in s pomočjo njenega centra so izvršili Bolgari uspešen protinapad. Srbi so morali skorospoznati, da se je njihov načrt ponesrečil. Poskusili so, doseči svoj cilj na drug način. Pustivši na bojišču močne zadnje voje, ki naj bi zadrževali prodiranje bolgarskih čet, so se vrgli s svojimi glavnimi silami na črto Priština-Gilan-Domorovci. Za trenutek se jim je posrečilo ustaviti ofenzivo tam operirajočih bolgarskih čet, ki so se bile medtem polastile Gilanov in bile dospele do črte Žegovac Šebinec. Moravski diviz. se je celo posrečilo, zasesti hrib Kopiljak ter priti bolgarskim, severno Gilanov stoječim četam skoro za hrbot. Toda to držnost je morala 5. srbska divizija draga plačati. Bolgari so jo obkolili in večina njenih čet se je morala vdati. Srbi so nato koncentrirali velike sile pri Flerisoviču, ter so jih poslali proti Gilanom, da bi obkolile Bolgare in odprle pot na Kumanovo. Tudi ta načrt se je ponesrečil. Bolgarske čete so še pravočasno dobile ojačanja ter so pričele z ofenzivo. Strle so odporedili srbskih glavnih sil in jih prisilile, da so se umaknile iz Kosovega polja proti Albaniji. Srbske izgube so bile velike in Bolgari so ugrabili mnogo vjetnikov ter vojnega materijala. — Dne 23. novembra vkoraka bolgarska kavalerija v Prištino. Boji med Srbi in Bolgari od 10. do 24. novembra predstavljajo v svoji celoti ogromno bitko, v kateri je bila srbska armada kar najobčutnejše poražena. Srbi so bili pod osebnim vodstvom kralja Petra in prestolonaslednika Aleksandra s skrajno ljustijo — toda elanu bolgarskih čet so morali podleti. Bolgari so v tej ogromni bitki ugrabili 25.000 sovražnikov in vplenili 42 topov.

Strašne izgube Italijanov.

Švicarski listi poročajo iz soške fronte. Na celi italijanski fronti je popustila več tednov trajajoča intenzivna vojna napetost in sicer z žrtvami, katere je prištet med najtežje zgodovine. Kakib strategičnih uspehov Italijani še vedno nimajo pokazati.

Edini rezultat italijanske vojne je uničenje četrte italijanske armade.

Z dne 11. decembra poročajo iz vojnopočevalskega stana: Četrta bitka ob Soči, ki traja že 22 dni, je nekoliko popustila navzlic zborovanju italijanske zbornice. Višek bitke so bili ogromni napadi na avstrijske pozicije na desnem bregu Soče pred Gorico in uničenje mesta z 10.000 strelov vseh kalibrov. Na celi soški fronti je delovala včeraj na italijanski strani v glavnem samo artiljerija, istotako na južnem Tirolskem, kjer so italijanski topovi obdelavali utrdbe Criola in hrib Nozollo.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 15. decembra. — Uradno se danes razglasja:

Rusko bojišče. Nobenih posebnih dogodkov.

Italijansko bojišče. Položaj je nespremenjen. Večjih bojev se ni vršilo.

Južno-vzhodno bojišče. Iz Plevlja sem prodirajoče c. in kr. bojne sile generala pl. Koebe so včeraj tudi črnogorske postojanke južno od Vranagore v vsej širokosti zavzete. Ena kolona vsilila je v zasledovanju doline Tara in je razpršila pri Glibaci en sovražni bataljon. Druge čete prišle so do Grab. Na visočinah in neposredno vzhodno od Berane stope poleg naših oddelkov tudi moslimi (Turki) in Albanci v boju zoper Črno-gorce. Število včeraj pripeljanih vjetih znaša 340 vojakov in 150 vojnih obvezancev.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 15. decembra (W.B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na fronti se ni nicensar važnega zgodilo. Neki dne 12. t. m. na višini Panne na plitvino došli angleški parnik bil je včeraj od naših letalcev z opazovanim uspehom napaden. Sovražnik, ki je postal več letalnih brodov proti Bapaune, Peronne, na Lotrinško in v Mühlheim (Badensko), izgubil je v zračnem boju ali pa z ognjem naših obrambenih topov 4 letala, med njimi neko veliko letalo z dvema motorjema.

Vzhodno bojišče. Položaj je nespremenjen.

Balkansko bojišče. Južno-vzhodno od Plevlja je sovražnik čez Tar in še bolj vzhodno čez črto Grab-Brodarevo nazaj vržen. Več sto mož je bilo vjetih.

Vrhovno armadno vodstvo.

Obsojeni ruski trdnjavski poveljnik.

K.-B. Petersburg, 11. decembra. Poveljnik trdnjave Kowno bil je pred dünaburškim vojnim sodiščem pod priznanjem olajševalnih okolnosti vseh vojaških častnih in osebnih pravic na 15 let ječe obsojen, ker ni vzdržaval red v trdnjavi in je trdnjavo prekmalu zapustil.

Ruski vpoklic letnika 1918.

K.-B. Petersburg, 11. decembra. „Rječ“ poroča, da je odredil ukaz carja, da se morajo leta 1897 rojeni rekruti začetkom leta 1916 vpoklicati. Ker Rusija redoma šele enoindvajsetletne k vojni službi vpokliče, pomeni to vpoklic letnega razreda 1918.

Nova kriza med Ameriko in Nemčijo?

K.-B. Zastopnik Wolffovega urada javlja dne 10. decembra brezično iz New Yorka: Javno mnenje je močno razburjeno proti Nemčiji, in sicer vsled pretiranih časniških poročil o dozdevnih nemških atentatih proti ameriškim mušnicijskim tovarnam, o protiameriških intrigah v Mehiki in o kazenskem postopanju proti Nemčem, ki so baje te zločine zagrešili. „Newyork World“ poroča iz Washingtona, da se pripravlja nova nemško-ameriška kriza, ki bo mnogo težja, kakor ona radi afere „Lusitania“. Nekateri člani kongresa da nameravajo predlagati prelom diplomatskih stikov z Nemčijo. „Tribune“ vprašuje ironično, ali namerava ameriška vlada ostati večno v stiku z Nemčijo, akoravno je ta odklonila ameriške zahteve. „Newyork World“ odgovarja na to vprašanje v posebnem uvodniku, v katerem pravi: Vlada tega nikakor ne namerava, temveč se bo pogajala z Nemčijo le tako dolgo, dokler je to mogoče. Vendar pa se ne smatra, da bi prelom diplomatskih stikov pomenil vojno. Sedaj ni čas za bluffe.

Nemška atašesa odpoklicana.

K.-B. Washington, 10. decembra. Reuter. Nemški veleposlanik grof Bernstorff je sporočil državnemu tajniku Lansingu, da sta mornariški ataše von Boy-Ed in vojaški ataše von Papen odpoklicana. Istočasno je zaprosil za oba prosto pot v domovino.

Splošna turška ofenziva.

Dva milijona Turkov pod orožjem.

Švicarski listi poročajo iz zanesljivega vira, da bodo imeli Turki kmalu dva milijona mož pod orožjem. Pričaknje se veliko turško ofenzivo, to pa tembolj, ker so pričakovani nemški in avstroogrski topovi polnoštevilno došli. Pravo delovanje Turkov bode šele zdaj s polno silo zapričelo.

Veliki govor v nemškem državnem zboru.

V nemški državnici imel je dne 9. t. m. državni kancelar pl. Bethmann-Hollweg velepomembni, naravnost zgodovinski govor o vojni, kateremu naj posnemajo najvažnejše točke, v kolikor dopušča to odmerjeni prostor v našem listu.

Zbornica je bila natlačeno polna, ko je nemški minister pl. Bethmann-Hollweg prijal za besedo. Dejal je m. dr.: Porabim prvo priliko, da vam podam pregled o položaju. Kratko potem, ko se je v avgustu nemška državna zbornica razšla, je Bolgarija v vojno stopila. Z vedno bujšimi naporji je četverozvezza od začetka vojne sem poskušala, privleči kralja Ferdinanda na svojo stran. Obljubovalo se mu je avstroogrške, turške in grške (!) pokrajine. Pa celo zavezno Srbijo se ni varovalo. Da bi se Bolgarija s četverozvezom borila, naj bi ji dala Srbija dežele v taki meri, da se k temu ni mogla odločiti. Tako so ostali naši nasprotinci med seboj nesložni. Opravljene narodne zahteve Bolgarije v Makedoniji bile so, kakor znano, po zadnji balkanski vojni v prid Srbiji znatno omejene.

Od Rusije zapuščena je morala Bolgarija, ki je bila nosila največje breme takratne vojne, gledati, kako so plodovi svojih zmag srbskemu sosedu pripadli. Srbijo se je odlikovalo, ker je bila vedno prednja sila Rusije proti Avstro-Ogrski.

Zahtevanaj se

ako se hoče imeti najboljše izdelke, vedno take, ki so se že skozi leta obnesli. Posnemanja, zlasti v podobnih začetkih, naj se v lastnem interesu zavrne. Izdelki, ki so vsled svoje odlične kakovosti in svoje popolne zanesljivosti skozi dolga leta obnesli ter imajo svetovno ime, so

dr. Oetker'jev „Backin“ (prašek za peči)

dr. Oetker'jev pudding-prašek
dr. Oetker'jev vaniljin sladkor.

Zdaj je kralj Ferdinand besedo, ki jo je dal koncem druge balkanske vojne svojemu narodu, polno urešničil. Bolgarske zastave, ki so bile takrat po zmagovalih bojih, a težkem razčaranju zvite, frfotajo danes prostiče z takrat izgubljeno deželo. Srbija, namesto, da bi iskala sporazuma, se ni odločila samo zoperstaviti se nemškim in avstro-ogrskim napadom, marveč nastopiti tudi proti svojemu vzhodnemu sosedu.

Srbija zaupala je obljubam Greya, da bode Anglia svojim priateljem na Balkanu vsako le mogočo podporo dala. Zdaj je srbska armada večjidel uničena. Zaman so čakali Srbi na obljubljeno francosko-angleško pomoč. Drugič že se je malenarod žrtvoval za zapadne sile. Naše čete so se tudi v srbskem gorenju pod premaganjem vseh težav krasno borile. Zopet jih izražamo svojo toplo zahvalo; istotako pa tudi junashtvu naših starikh, zvestih avstro-ogrskih bojnih tovarišev in nanovo pridobljenemu priatelju, bolgarski armadi, ki se slavepolno obnaši strani bori. Ponosni smo na svojega novega zaveznika, ki si ob naši strani pridobiva prostor, kateri mu na Balkanu pristoja. Vsled zmage na Srbskem je

Donava prosta postala
in zveza s Turčijo urešničena. Nemoteno zamerimo turškemu zavezniku roko pedariti in se veselimo, da ga budem zamogli v vročih bojih še bolje podpirati kakor dodej. Junashko hrabrostjo so Turki doslej straži pri Dar-danah držali, katerih neposredni padec je minister Asquith že poleti prerokoval. Danes stojijo

Dardanele krepkeje kot kedaj.

Novembra tolažil je Asquith svojo deželo z Bagdadom; pa tudi tam so Turki svoje staro vojno ime varovali in Angležem občutno porazili. Odprta pot v bližnji orient pa pomeni

mejni kamen v zgodovini te vojne.

V vojaškem oziru je neposredna zveza s Turčijo neprecenljive vrednosti; v gospodarskem oziru pa izpopolui dovoz iz balkanskih držav naše zaloge na najprijetnejši način. Krasen pa je v prvi vrsti izgled v bodočnost. Hvala dalekogledni politiki bolgarskega kralja Ferdinanda, vstvarjen je trdnim most med nerazdružljivimi cesarskimi silami, Balkanom in bližnjim orientom. Ta most po dosegrenem miru ne bude donel od korakov bataljonov, marveč bude služil delu miru in kulture.

Kar so naši nasprotniki vojaško in politično na Balkanu izgubili, hočejo zdaj pridobiti z nasilno politiko proti nepristranskim državam. Seveda ostajajo s tem zvesti svojim začetkom zasedovanim načelom. Najprve se je Srbijo, potem Belgijo prisililo, da ne nastopi pod nobenim pogojem pot sporazuma, marveč se vojni želi četverozvezze podvrže ter žrtvuje. Zdaj naj pride

Grška na vrsto.

Začetkoma trdila je četverozvezza, ko je svoje čete v Saloniku izkrcaala, da jo je poklicala Grčija na pomeč. Medtem pa je gospod Venizelos sam to trditev zavrnil. Iz lastne volje sta pričele Angleška in Francoska svoje čete izkrcaati v Saloniku in so to nadaljevali vkljub najenergičnejšim ugovorom grške vlade. Zdaj se delajo za gospodarje dežele. Zdaj porabljo veliko silo angleške

mornarice kot brutalno grozilno sredstvo,

da bi prisili grško vlado za zanemarjenje svojih neutralnih dolžnosti. Najprve se je obljubo dobrobotne neutralnosti izsililo. Potem se je takoj zahtevalo, da potegne Grška vse svoje čete iz Salonika in okolice, da pusti prosti razpolaganje čez to mesto in ureditve vojaških obramb, da pripravi grške železnice in čete od Salonika do bolgarske meje vojaškim transportom itd. Grška vlada se je vkljub težavnemu položaju odločila, da varuje svojo nepristranstvenost tudi naprej, ki služi neodvisnosti Grčije in njenim interesom.

Odločena stvaršenje.

Ali kdor igra kakor Anglia politiko take nasilnosti proti Grčiji, ta ne more več igrati s vetrovom in lincem. Angleška je povzročila to vojno in na angleško povelje se prelivanje krvi nadaljuje.

Sedanji položaj

je sledeči:

Na vzhodu zavzemajo naše čete skupno z avstro-ogrskimi daleč v Rusijo potisnjeno, dobro izzidano, trdno obrambeno postojanko, vedno pripravljeni k nadaljnemu napredovanju.

Na zapadu z največjim zaničevanjem smrti poskušeni napadi Francozov in Angležev naše fronte niso mogli predpreti. Kakor velikanski so bili ti boji, je že iz tega razvidno, da so Francozi le v Champagni toliko vojakov porabili, kakor Nemci v vsej svoji vojni leta 1870. Ničamo besed, ki bi zamogli izraziti dolghvaležnosti domovine napram našim vojakom. Kakor na naši zapadni fronti, je avstro-ogrška obrambena postojanka proti Italiji trdna

in intaktna. V junashkem odporu bili so nepretrgani, z ogromnimi človeškimi izgubami zvezani napadi Italijanov odbiti. Da se Italiji pri temu posreči, se streliči mirna mesta v razvaline, ji pač ne bude nadomestilo za njene vojaške neuspehe. Tako izgleda na naših frontah. Govornik je svoj zgodovinski govor končal tako le:

V našem računu niteme točke, ni negotovosti, ki bi zamogla našega trdnega z upanja omejiti. Ako se naši sovražniki zdaj še nočajo pokoriti dejstvam, storili bodo to pozneje. Nemški narod, nerazrušljiv v zaupanju na svojo moč, je nepremagljiv. Mi, ki smo od zmag do zmag korakali in ki stojimo globoko v sovražni deželi, ne budem zaostajali za našim sovražnikom v vtrajnosti, trdnosti in notranji moralni moči. Ne, mislimo zbesdam i pripogniti. Mi borimo nam vsiljeno borbo odločno naprej, da dokončamo, kar zahteva bodočnost Nemčije od nas.

Redite se krepkeje

in napravite tudi svoje otroke in slabotne, bolane svojce s krepko izrejo zdrave in za življenje močne. Za zdravega in krepkega človeka je tudi suhi kruh redilna jed, iz katere pridobiva moč in veselje do življenja. Mali otroci, na krvi revne, bledolične osebe, doječe matere, slabotni, bolniki in trpeči, starejše osebe in take, ki so prestale bolezen ali težke šrapace, otroci, ki imajo bule ali dobivajo zobe, porodnice in druge slabotne osebe pa ne morejo jesti navadnih jedil, ker so večinoma slabotne, da ne morejo delo prebave izvršiti. Take osebe potrebujejo torej posebno lahko, lahko prebavljivo in jako redilno, močno brano, in to je Fellerjevo pristno doršovo ribje olje. Nima slabega okusa in duha, marveč ima najboljši okus, se torej prav lahko jemlje. Tudi otroci ga pijejo radi. Doršovo ribje olje se od številnih zdravnikov in profesorjev jemlje, vstvarja kri in muskejje, pospešuje pri otrocih rast in kost, ima blagodejni, okrepujoči vpliv na dihalne organe, vrat, prsa in pljuča. Daje truplu moč in pospešuje na ta način zdravljenje ter vpliva na hitro porečanje teže in zdravega, svežega izgledanja, napravi truplo odporno proti boleznim, vstvari tek, pospešuje prebavo, konča pomanjkanje krvi, slabost, podrejo in je vsled tega v razmerju s svojo redilno vrednost poceni. Odlikovati je vsakakor pred vsem inozemskim mešanicam, emulzijam, redilnim praškom in drugim preparatom. 2 steklenici staneta franko samo 5 kron; edino pristno od lekarnarja E. V. Feller, Stučica, Elza-trg štev. 241 (Hrvatsko).

Izpred sodišča.

Kruto obsojeni oderuh.

Budimpešta, decembra 1915. Tukajšna policija obsodila je trgovca s sladkorčki Morica Grünwald, ki je bil zaradi oderuštva z življenskimi sredstvi že predčasno, ker je najrazličnejša življenska sredstva skupaj zbiral in po oderniških cenah naprej prodaja. Dogalo se je, da je zbiral Grünwald velike množine

žajfe, riža, češpelj in ženofa. Na vprašanje, kako pride kot trgovec s sladkorčki do tega, da zbira tudi življenska sredstva, ki ne spadajo v njegovo stroko, je odgovoril: Jaz kupčujem z vsem, razven z biseri in dijamanti. Policia pa ta odgovor ni smatrala za zadovoljivi odgovor. Obsodila je Grünwalda na 2 meseca zapora in 6000 krov denarne globe. Nadalje je bil obsojen, da mora sodbo v vseh budimpeštanskih dnevnikih ter na 1000 plakatih objaviti. Tudi se mu je vse blago, ki ne spada v njegovo stroko, zaplenilo.

Veleizdajalska tožba proti poslancu dru. Kramaru in tovarišem.

Praga, 8. decembra. Uradni list „Prager Zeitung“ objavlja v svoji včerajšni izdaji sledič razglas:

C. k. deželno kot kazensko sodišče v Pragi odredilo je na predlog c. k. državnega pravništva v Pragi dne 24. novembra 1915 v pri c. k. deželnobrambeni divizijski sodniji na Dunaju vršči se kazenski stvari proti dru. Karlu Kramar, državnemu poslancu in lastniku fabrike, zaradi suma veleizdaje po § 58c in § 95 kazenske postave in zločina zoper vojno silo države § 227 voj. kaz. postave v smislu § 2c cesarske odredbe od 9. julija 1915 kot varstvo pravice države na odškodnino zaplembo ob dolžencu dru. Karlu Kramar spadajočega, v Avstriji se nahaja, jočega premičnega in nepremičnega premoženja.

Ednako glaseče odredbe so se izdale zoper dra. Alojzija Rasin, državnega poslanca in advokata, in Viljemu Cervinku, tajniku „Narodnih Listy“ v Pragi, zaradi zločina vohunstva po § 321 voj. kaz. postave.

Ruski prestolonaslednik.

Poročali smo že v zadnji številki, da je ruski prestolonaslednik Aleksij težko obolel; govoril se celo, da se mu je duh omračil in da zdravniki nimajo dosti upanja za njegovo bo-

Grossfürst-Thronfolger Alexej

dočnost. Prinašamo danes drugo sliko russkega prestolonaslednika, za katerega življenje zdravnički nimajo mnogo upanja.

Razno.

Cenjeni naročniki. Leto se približuje svojemu koncu in usojamo si cenjene naročnike vabiti na zopetno naročenje „Štajerc“. V preteklem letu kakor že preje je naš list dokazal, da je najboljši zagovornik ljudskih pravic, pa tudi najzvestejše glasilo avstrijskega mišljenja. Ni čuda, da si je „Štajerc“ i sedaj v vojni pridobil novih prijateljev in odjemalcev. Pa ne samo doma, tudi v vseh vojaških bolničnicah ga čitajo z navdušenjem in veseljem. Prepričani smo tedaj, da bode imelo tudi letošnjo

vabilo za naročenje mnogo uspeha. Prosimo v prvi vrsti stare naše naročnike, da naj nam čimprej vpošljo naročino, ki jo je pri vsakem listu naprej plačati. Prosimo pa tudi vse priatelje, da nam naj z neumorno agitacijo pridobivajo vedno novih somišljenikov in odjemalcev. „Štajerc“ ostal bode vedno zvest svojemu naprednemu, štajersko - koroškemu, avstrijskemu mišljenju!

Pozor špeharji! Občinski svet ptujski je sklenil, da se vršijo špeharski sejmi v Ptaju zopet vsaki petek. Opozarjamо špeharje nato in upamo, da se bodejo živahno udeleževali teh sejmov.

Vozniki, ki bi vozili drva, naj se čimpreje oglasijo pri okrajnemu zastopcu v Ptaju.

Hitrost pošte. Priznavamo, da ima pošta danes mnogo preveč opraviti in da je res težavno ustredi vsem željam. Ali semtertja se sme vendar zahtevati, da je slavna pošta malo hitrejša nego kak šepavi polž... V Ponikvi bila je pisana neka dopisnica na naš naslov dne 30. novembra 1915. Poštni pečat dopisnice kaže 1. december 1915. Dobili smo pa to dopisnico v pondeljek dne 13. decembra. V tem času bi torej res omenjeni šepavi polž lahko iz Ponikve v Ptuj privandal...

Naknadno zbiranje črnovojnnikov rojstnih letnikov 1865 do vstevi 1897. Sporazumno s c. in k. vojaškim poveljništvo v Gradcu je namestništvo odredilo, da se vrši dne 27., 28., 29. in 30. (ako ne obhodno potrebno tudi dne 26.) decembra 1915 naknadno zbiranje črnovojnih zavezancev rojstnih letnikov 1865 do vstevi 1897 pri c. k. deželnobrambenih nadomestnih okrajnih poveljništvrh v Celju, Gradcu in Mariboru. K temu naknadnemu zbiranju morajo priti vse črnovojniški obvezanci zgoraj označenih rojstvenih letnikov, ki se doslej niso podvrgli črnovojniškemu izbiranju (Landsturm-musterung), da se jih preišče glede njih sposobnosti za črnovojniško službo z orožjem; izvzeti so le oni, ki jim ni bilo temeljem svoj čas izdanih, za njih rojstna leta veljavnih razglasov k zbiranju prihajati. H kateri komisiji je posamezni črnovojniški obvezanci dodeljen, ravna se po občinah, v katerih se je svoj čas vsled svojega bivališča naznanil. Kraj, dan in ura zbiranja se bodo naznani z drugimi razglasami v poštev prihajajočih političnih oblasti. Svoj čas sprejeto črnovojniško legitimacijo (Landsturmlegitimation) je k nabiranju seboj prinesi. Ona opravičuje k prosti vožnji na železnicah (razven brzovlakov) in parnikih k

nabiranju in nazaj; ako se spozna dotičnik za zmožnega, velja za prosto vožnjo pri dohodu v službo. Kdor bi ne prišel k nabiranju, se bodo kazovali po postavi z dne 28. junija 1890. Pri izbiranju bodejo sposobnim spoznani izvedeli, kam jim je v službo priti. Pri naknadnem zbiranju sposobnim spoznani priti morajo, ako je vpoklicani datum njih rojstnih letnikov že potekel, 48 ur po izbiranju pod orožje. Tudi opust ali zamuda te določbe se po omenjeni postavi kaznuje.

Generalno prebiranje nepotrjenih črnovojnnikov (Generalmusterung). Dunajski listi poročajo, da se dne 6. januarja 1916 prične generalno prebiranje vseh onih črnovojniških obvezancev, ki doslej še niso bili potrjeni. Tiče se to vseh črnovojniških obvezancev v starosti od 17. do 50. leta.

Skupno obhajilo vseh otrok po celi Avstriji. Poročajo, da je zadnja konferenca avstrijskih škefov sklenila, da naj na božični praznik pristopijo k sv. obhajilu vsi otroci po Avstrijskem. Obhajilo naj se daruje za cesarja, armado in zmagoviti mir.

V Sofiji je umrl slovenski profesor g. Anton Bezenšek, doma iz Vojnika pri Celju. Bil je tako ugleden med Bulgari, zlasti kot stenograf. N. p. v m.!

Koliko vojaštva lahko postavi Nemčija. Švicarski polkovnik Feyler je na podlagi letos izdanega statističnega dela o Nemčiji izračunal, da je razpolagala Nemčija leta 1910 s 13.353.364 mladeniči in možmi, ki so rojeni med 1. 1870 in 1895 ter se nahajajo v dobi vojaške obveznosti. Od teh je odštetih 33%, ki so od leta 1910 sem umrli, t. j. 450.000, nadalje je smatrati, da je k večjemu 75% vojaških obvezancev za vojaško službo res sposobnih; 25% ali 3.340.000, torej nesposobnih. 1.800.000 pa da jih je neobhodno potrebnih za javne službe v zaledju. Preostaja torej 7.600.000 mož, ki jih more Nemčija uporabiti na fronti, oziroma v vojni službi. To je po sodbi polkovnika Feylerja premalo, zato bo Nemčija, po njegovem mnenju, polagoma izkravala. Prati tem izvajanjem nastopa v dunajski „Zeit“ bivši nemški polkovnik Richard Gädke s prepričevalnimi protidokazi. Prvič že svota 13.353.364, ki obsega 26 nemških letnikov, ni pravilna, ker je polkovnik Feyler pozabil prijeti one črnovojnike, ki so sicer že leta 1914 izpolnili 45. leto, pa vendar niso odpuščeni iz vojaške obveznosti, ker so bili še pred 45 letom mobilizirani. Teh je okrog 90.000. Drugič je račun od leta 1910 do 1914 umrlih netočen. Odštetni je mesto 450.000 le 340.000 umrlih. Tretjič je število onih, ki so v javnih službah neobhodno potrebnih, vsaj za 550.000 previsoko, tako da znaša faktično število za vojaško službo sposobnih mladeničev in mož v Nemčiji (na podlagi Feylerjevega računa, da je le 75% sposobnih) 8 in pol, ne pa 7½ milijona. Pa tudi sam 75% temelj Feylerjevega računa ne drži, ker je podobno, kakor v drugih državah, se vrše zopetna prebiranja onih 25% „nesposobnih“, ki bodo dala najmanj 700.000 mož. Končno je Feyler pozabil, da v Nemčiji oba najmlajša črnovojniška letnika (18 in 19 letni) še nista pod orožjem, in da končuje črnovojniška dolžnost še vedno s 45. letom, ki se prav lahko podaljša do 48 leta (kakor v Franciji), ali pa do 50 leta (kakor v Avstriji). Najmlajša črnovojniška letnika štejeta gotovo čez milijon mož, letniki 1867, 1868 in 1869 pa bi dali še 600.000 mož. Nemčija postavi torej, če bo potreba, na bojišče ne 7½ milijonov, kakor računa Feyler, temveč 11½ milijona, torej za 3½ milijona več! Ker znaša število nemškega prebivalstva približno 65 milijonov, postavi torej Nemčija, če treba, 18% svojega prebivalstva na bojišče.

Vzroki pomanjkanja železniških vozov prenapolnjena železniška skladišča. Namestništvo razglaša: Vrhovno armadno poveljstvo je že operovalo povdralo, da ne tiči glavnih vzrok velikemu pomanjkanju železniških vozov za dovožanje živil v mesta in industrijske kraje v tem, ker uporablja železniške vozove v velikem številu vojaške uprave, marveč je glavni vzrok ta, ker so železniška skladišča s tovornim blagom tako prenapolnjena, da se potrati po nepotreb-

nem za razkladanje tovornega blaga iz železniških vozov v železniška skladišča veliko dragocenega časa. Da se odpomore temu nedostatku, se določa, da naslovljenci ne smejo dalj časa pustiti ležati tovornega blaga v skladiščih, marveč da ga morajo, če treba, tudi z ročnimi vozovi odvajati iz železniških skladišč. V to svrbo se naj poslužujejo, če je treba, vojnih vjetnikov, ženskih delavskih moči in sicer tudi ob nedeljah in praznikih, kakor seveda tudi ponoči.

Popis sukna za vojaštvo, drugega čisto volnenega, polvolnenega in manipuliranega blaga (komerčno blago), konfekcijoniranih plaščev za moško, moških oblek in odev (posteljine) je odrejen z ministrskim ukazom z dne 6. decembra 1915. Osebe, firme, društva in avtonome korporacije, ki take predmete obrtovalno ali za občekoristne namene izdelujejo, uporabljajo, prodajajo ali imajo v shrambi, so dolžne, da naznajo na predpisanih prijavnih listih najpozneje do 5. januarja 1916 ono množino takega blaga, ki je dne 31. decembra 1915 v njih posesti ali hrambi, tisti trgovski in obrtniški zbornici, v katere okraju je blago spravljen. V prihodnje je podajati prijave po stanju 31. marca, 30. junija in 30. septembra 1916 do petega naslednjega meseca trgovski in obrtniški zbornici. Prijave je podati na uradnih listih, katere bo dobiti pri trgovskih in obrtniških zbornicah. Liste je natančno izpolniti. Oni, ki jih zadene prijavna dolžnost, morajo sedaj takoj naznani pismeno pristojni trgovski in obrtniški zbornici, koliko prijavnih listov posameznih številk potrebujejo.

Premoga je dovolj, le vagonov primanjkuje. Dunajski župan dr. Weißkicher je z raznimi zastopniki občinskega sveta posredoval pri vladni zaradi preskrbe s premogom, ker ga med drugim tudi dunajski plinarni primanjkuje. Vlada je izjavila, da se izdeluje dovolj premoga, in da so tudi zaloge v krajih, koder kopljejo premog, vedno zadosti velike, da pa primanjkuje vagonov za prevoz. Uprati je, da bodo vlada tudi pomanjkanju vagonov odpomogla.

100 frankov = 136 kron. Preračunjevalni kurz za denarne pošiljatve v Švico je določen do nadaljnje odredbe 136 krov za 100 frankov.

Bolgarski list v Nišu. Bolgari so pričeli izdajati v Nišu svoj prvi list „Bolgarska Mora“ (Morava), ki se tiska v bivši srbski državnem tiskarni. V tej tiskarni bil je uslužben svoj čas tudi neki Milan Plut, znan slovenski fant, ki se je svoj čas tudi v Trstu kot urednik „Edinstvo“ potopal in je bil pozneje „srbski“ dopisnik ljubljanskega „Slovena“. Mladi Plut bil je že takrat duša srbskega tiskovnega urada. Zdaj je ta tiskarna v roki Bolgarov, ki bodo pač znali povedati resnico o „srbskih bratih“, katerim so tudi nekateri slovenski krogi svoj čas tako navdušeno pritrjevali...

Varšava ima danes glasom po nemških oblastih uresničenem ljudskem štetju 789.289 prebivalcev. Pred vojno imelo je to mesto okoli 900.000 prebivalcev.

Jubilej dopisnice. V petek 3. decembra je slavila poštna dopisnica skromen jubilej svoje 50-letnice. Na konferenci delegatov poštnih uprav v Karlsruhe leta 1865 je predlagal pruski delegat Stephan, da naj se poleg zaprtih pisem priredi v promet tudi list iz trtega papirja, katerega ena stran bodi namenjena naslovu, druga pa tekstu. Predlog je bil sprejet, toda Stephanova dopisnica je bila napol mrtvo dete in še le, ko je avstrijska vlada na predlog profesorja Hermanna znižala pristojbino za dopisnico od 5 na 2 krajcarja, se je pričel zmagoviti pohod tega korespondenčnega sredstva, ki je skoraj zavladalo po celem svetu. Dopisnica je torej avstrijska rojškinja.

Pivo iz koruze. V nekaterih večjih pivovarnah delajo zdaj poskuse, če bi se pomanjkanju piva ne moglo odpomoći na ta način, da bi se uporabljalo koruzo namesto ječmena. Ker so se dosedanji tozadevnji poskusi prav dobro opnisi, je pričakovati, da bomo dobili že v nekaterih tednih pivo iz koruze. Sino radovedni!

Konec šnopsarjev. V 12 občinah komitata Marmaros na Ogrskem umrl je 63 oseb zaradi

Makedonija.

Z ozirom na uradna poročila iz južno zgodnjega bojišča prinašamo mali, a zanimivi zemljovid pokrajine med Drino in Monastirjem.

zavživanja šnopsa. Pojavilo se je namreč zastupljenje. 48 oseb leži zaradi žganjepitja na smrtni postelji. Na neki veliki rumunski gostiji namreč, na katerih je bilo navzočih 150 oseb, iz 12 oktin, so pili t. zn. lesno žganje. Še pred koncem gostije so gostje po vrsti popadali po tleh. Ker ni bilo zdravnikov hitro pri roki, jih je toliko umrlo. Več oseb izdibnilo je kar v biši, kjer se je vršila gostija.

Ukaz. Najvišji poveljnik J. Z. fronte je izdal za vse v svoje območje spadajoče kronovine naslednji ukaz: Vsako občevanje s civilnimi osebami in vojnimi vjetniki, ki ni vsled delavnega ali službenega razmerja neobhodno potrebno, je prepovedano. Vjetniki, ki prestopijo to prepoved, je naznaniti vojaškim sodiščem radi kaznovanja po § 296 c) voj. kaz. zak. Radi prepovedanega občevanja civilnih oseb z vojnimi vjetniki, je vrbutega lastnika gospodarstva, ki se je v njegovem gospodarstvu zagrešil prestopek, kaznovati s tem, da se mu odvzamejo vsi za delo odkazani vojni vjetniki. To odgoditev odredi vojaško poveljstvo, kamor morajo pošiljati politične oblasti vse tozadevne ovadbe. Ako je dokazano, da je imela kakšna ženska ljudavno razmerje in je že njim spolno občevala, se mora od političnega oblastva prve stopnje izrečena kazenska sodba (§ 1) na krajevno običajni način razglasiti v občini, kjer dotočna ženska prebiva. Ta ukaz je uporabiti na vse prestopke, ki se store po njegovi razglasitvi.

Krompir za seme. Kakor znano, je določilo ministrstvo najvišje cene za krompir. Poljedelsko ministrstvo pa sedaj razglaša, da se sme krompir prvorstne kakovosti, namenjen za seme, prodajati po višji, nego uradno določeni najvišji ceni. Če se hoče prodajati krompir prvorstne kakovosti, namenjen za seme, po višji, nego uradno določeni najvišji ceni, je treba posebnega dozadavnega dovoljenja poljedelskega ministerstva. Tozadevne prošnje, naslovljene na c. kr. poljedelsko ministerstvo, se morajo vložiti c. kr. preskuševalni urad za semena, Dunaj, II, Lagerhausstraße. V teh prošnjah mora biti navedeno ime in bivališče dotočnika, množina semeškega krompirja, namenjenega za prodajo, ter ime in vrsta krompirja. Za krompir za drugorstne kakovosti, namenjen za seme, se sme zahtevati pri predaji 3 K za 100 kg več, kakor so uradno določeni najvišji ceni, toda le z izrecnim dovoljenjem c. kr. kmetijske družbe v Gradcu. V tozadevni prošnji mora biti istotako navedeno ime in bivališče prodajalčeva, množina krompirja, namenjenega za prodajo za seme po višji nego uradno določeni ceni. Opozarja se, da se krompir za seme ne sme prodajati po višji, nego uradno določeni najvišji ceni, dokler ni dotočnik dobil tozadevnega uradnega dovoljenja.

Napad. Hlapac Matija Kogler bil je, bržkone iz roparskega namena, med Annenheimom in Niederdorfom pri Beljaku od dveh oseb napaden. Ubranil se jih je in jih pognal v beg.

Vinski davek na Češkem. S 1. januarjem 1916 bo na Češkem država sama pobirala davek na vino in mošt. S tem se nehajo torej na Češkem vsi davčni zakupi na vino in sadjevce.

Nesreča. V Untereigenu ponesrečil je pri podiranju drevja hlapec Peter Knez iz Nového v Rakovici pri Celju. Razbilo mu je glavo. Smrtno-nevarno ranjenega so odpeljali v bolnišnico.

Eksplozija v belgijski municipijski tovarni v Havru. V pirotehničnih delavnicih belgijske vlade v Havru se je zgodila 11. t. m. velika eksplozija. Delavnice stote kake 3 km pred mestom v občini Graville St. Honore. Eksplozija se je pripetila ob tričetrt na deset v smodnišnici, kjer polnijo granate. Delavci, večinoma Belgiji, so takrat delali. Tudi že napolnjene krogle so eksplodirale. Proti poldnevu se vedno ni bilo mogoče približati se kraju katastrofe. Eno poročilo pravi, da je bilo tisoč oseb ranjenih, mrtvih pa da je razmeroma malo. V bližnjih hišah je zračni pritisk razbil okna in vrata. Delavska stanovanja so razdejana. Zidovje, debelo 24 cm, je vrglo v zrak. Cete garnizije so pričele pospravljati kraj katastrofe. Opolnoči so našeli na kraju nesreče 110 mrtvih, med njimi 107 Belgijev.

Dr. Tone Gosak iz Ptuja piše „Slov. narodu“: Naša velika ofenziva je končana, skoraj ves srbski teritorij je v naših rokah. Naš polk sedaj počiva... Jaz sem zdrav in dobre volje“.

Pravilni naslovi za naše vjetnike v Rusiji. Poljski listi objavljajo dopis nekega avstrijskega vjetnika iz Rusije, ki pravi, da so netočni naslovi predvsem krivi, da toliko dopisov ne pride v roke adresatov. Glavna stvar je, da se natančno napiše kraj, kjer se vjetnik nahaja, in sicer po visti vas (derevnja ali sjelo), občina (volost), okraj (ujezd) in gubernija. Pri imenu adresata naj se ne napiše njegov čin in četa, v kateri se je nabaval kot vojak, temveč vjetniška četa (rota), kateri je sedaj prideljen. Le častnike se naj označi tudi s činom, torej poročnik, stotnik itd. Kdor ne zna dobro rusko pisati, naj piše rajše z razločno latienco. Pravilno napisan naslov izgleda torej tako-le: Zgoraj: Correspondance des prisonniers de guerre. V sredi: Ivan Potočnik, prisonnier autrichien 5. rota. Spodaj na desni: Derevnja: Jozefovka. Volost (stacija): Dombrowska. Ujezd: Kirjan. Gobernija: Tobolsk. Rusija. Pri mestih izostane seveda derevnja in volost. Pri častnikih se napiše predimek tudi čin, torej: Lieutenant J. P.

Vračenjanje „vojnih let“ v vojaško službeno dobo. Cesar je izdal posebno armado in mornarično povelje glede vračenjenja vojnih let v vojaško dobo, oziroma za odmerjenje pokojnine. Vse osebe, ki so izvrševale od 24. julija 1914 aktivno vojaško službo, tudi člani raznih prostovoljnih formacij, orožniki, finančni stražariki, gozdarsko osobje, so deležne ugodnosti „vojnih let“. Izključeni so le vojni vjetniki, katerih vjetništvo se je v smislu službenega reglementa označilo kot neopravičeno.

Konskripcija I. 1898. rojenih črnovojnikov. Pričela se je konstrukcija I. 1898 rojenih črnovojnikov, ki bodo morali tekmo prihodnjega leta na nabor, da zadostijo svoji črnovojniški dolžnosti. — Glede generalnega prebiranja vseh črnovojniških obvezancev, ki dosedaj še niso bili potrjeni, se poroča, da tozadevno še niso bile izdane nikake uradne odredbe. Vesti, da je že določen termin za ta prebiranja, so torej preuranjene. Predvsem se višijo sedaj naknadna prebiranja oseb v letih 1865 do 1897 rojenih črnovojniških obvezancev, ki dosedaj iz kateregakoli razloga še niso prišli k prebiranju.

Nove olajšave za obrtnike. Uradno se razglaša: Vsled vojnih razmer je nujno potrebno, omiliti razne določbe na obrtnem polju. Cesarska naredba z dne 7. decembra prinaša izredne določbe glede nastopa in nadaljevanja obrtov. Osebam obrtnega stanu, ki stoje sedaj v vojni službi, se bo ta čas vstrel pri nastopu obrti in pri prošnjah za obrtne dispense. Isto ugodnost bodo imeli tudi osebe, katere so služile po zakonu o vojnih dajtvah ali so prostovoljno opravljale vojna dela ali službo. Še večje ugodnosti pa bodo imeli vojni poškodovanci. Čas v invalidnih šolah se jim bo štel kot zaposlenost v obrti, clajšal se jim bo nastop kakor tudi prestop iz enega v drugi obrt. Oslepeli invalidi ne bodo potrebovali izpričevala usposobljenosti za pletarstvo in izdelovanje krtač. Cesarska naredba ima tudi več olajšav za žene in otroke padlih obrtnikov glede nadaljevanja obrtov. Pod gotovimi pogoji bodo celo starši padlega mogli nadaljevati obrt.

V okraju Kozje pričnejo kmalu kopati premog. Ustanavlja se baje družba, ki namerava izkoristiti premogove sklade pri Podsredi. Pravijo, da je premog dober, kar se bode vsekakor kmalu izkazalo.

Kitajska zopet cesarstvo. Iz Pekinga javljajo: Dosedanji predsednik kitajske republike je sprejel cesarsko dostojanstvo.

Požar v Ameriki. Mesto Hopewall v Ameriki je popolnoma pogorelo. Škoda je več kot za 5 milijonov krov. Na tisoče ljudi je brez strehe. Nad mestom je proglašeno obsedno stanje. Nekoga zamorca, ki je porabil zmešnjave med požarom in je kradel, so ljudje vjeli in linčali.

Uvoz 30.000 bolgarskih volov. Dunajski listi poročajo, da se je posrečilo v Bolgariji nakupiti 30.000 volov po 160 krov za meterski cent žive teže. Ta uvoz bodo bržkone precej vplival na cene domače živine.

2000 frankov za šopek. Poroča se: V Sofiji so priljubljeni primadoni narodnega gledališča navdušeni gledalci poklonili šopek cvetlic. — Primadona se je obrnila do občinstva s prošnjo, da naj se šopek izdraži v korist bolgarskim vojakom, ki se bore proti Francuzom

in Angležem. Bivši ministerski predsednik Gešov se je te dražbe udeležil in je zdražil šopek za 2000 frankov.

Zanimivo. „Slovenski narod“ od preteklega pondeljka prinaša pod naslovom „S severovzhodnega bojišča“ sledeči dopis: „Čital sem v „Slovenskem narodu“, da je zmanjkalo barv za vžigalice sv. Cirila in Metoda. Pa so te vžigalice vseeno najboljše“... K temu pripomnimo sledeče: Ciril Metodovi družbi ni „zmanjkalo barv“. Ali belo plavo-rdeče barve so ednake onim naših najljutjejših sovražnikov in zato jih je oblast prepovedala. Tudi Ciril Metodarji bi morali zdaj vendar enkrat spregledati in pričeti avstrijsko mislit. Nikjer in nikdar bi ne imelo slovensko ljudstvo tako ugodne prilike za svoj razvitek, kakor ravno v okrilju habsburške monarhije. Ciril Metodarji naj se torej tudi v srcu spremenijo, ne pa samo navidezno. V ostalem pa bi le želeli, da bi i nam sijalo solnce milosti tako potrebljive cenzure, kakor je menda ljubljanska...

Umrl je v Celju bivši nadučitelj v Šoštanju g. Franc Bernaus v 77. letu svoje starosti. N. p. v m.!

Špion? V Mariboru so aretirali nekega igralca viteza Zagorskega. Samijo ga špionaže in so ga oddali vojaški sodniji.

Glavna razprava proti dr. Budisavljeviču in tovarišem. Kako poročajo zagrebški listi, je pričela 13. t. m. pred zagrebškim kazenskim sodiščem glavna razprava proti posl. dr. Srgjanu pl. Budisavljeviču, zdravniku dr. Lazarju Popoviču iz Štremških Karlovcev, dr. Miljanu Metikošu, odvetniku iz Gline, Milanu Teodoroviču, privatnemu uradniku iz Sr. Karlovcev in profesorju Gjuri Gavriloviču iz Zemuna. Imenovani so obtoženi veleizdaje. Razpravo vodi sodni svetnik Stanzer, kot zagovornika poslujeta poslanca dr. Dušan Popovič in dr. Edo Lukinič. — O izidu razprave bodo se poročali.

Petra Majdiča ml. zaprt. Kakor se iz Celja poroča, se je v parnem mlinu Petra Majdiča v velike množine krušne mokre uradno zaplenilo, ker je bila ta moka skoraj popolnoma nevžitna. Primešano je bilo namreč tej moki 40 % v otrobov. Ta zmes, ki je izgledala kakor pepel, bila je glasom izpovedbe nekega strokovnjaka k večjem 20 vinarjev za eno kilo vredna. Mlin je za zunanjji promet zaprt. V parneh se bode vršila razprava pred celjskim okrožnim sodiščem. O tej razpravi bodo po drobnejše poročali.

Vsak vojak

želi izvedeti novice iz svoje domovine. Najbolje posreduje te novice

naš „Štajerc“

ki je, je bil in ostane vedno

zvesto avstrijskega mišljenja!

Stariši! Neveste! Bratje in sorodniki vojakov!

Naročite za naše drage vojake „Štajerca“

ki se jim naročnost od upravnosti na bojišče pošte. Treba je le naročnino poslati in natančni naslov sporočiti

Napravite vojakom veselje

In naročite jim „Štajerca“.

Gospodarske.

Varstvo mladih dreves pred poškodovanjem po zajcih.

Vsa v jeseni nasajena mlada drevesca z mlado, gladko skorjo je treba sedaj varovati proti poškodovanju po zajcih. To se zgodi najgotoveje s koši za čiščenje dreves, ki se izdelujejo iz starih vinogradnih kolov ali iz kolov, ki se izdelujejo pri obžaganju desk na žagljinu slama in koruznica se bo pač brez izjeme letos potrebovala za živinorejo in bi se naj ne porabljala za obvezovanje mladih dreves. Važno je to, da se morajo drevesa zavarovati do eden in pol metra visoko, da ne dosežejo zajci pri eventualnem visokem snegu zgornjih delov debla. Znano je, da drži manjšanje debel z apnom,

ki je bilo poprej v navadi, samo nekaj časa in razen tega ne varuje zadostno dreves v smislu za Štajersko veljavnega zakona o lovskem varstvu.

Shranjevanje strojev in orodja čez zimo.

Kmet bo sedaj vsa orodja in stroje, ki jih ne rabi več do spomladni, temeljito očistil, ako potrebno, jih pravil tak, da bodo na zavarovanem prostoru. Nobeno poljedelsko orodje se ne sme puščati brez varstva proti mokroti. Pri sejalnih strojih, senenih grabljah, strojih za košnjo se naj temeljito očiščijo vsi deli, ki se drgajo in mazalni deli temeljito namažejo z oljem. S tem se bistveno podaljša trpežnost. Vendar je pomniti, da je zaravale dele pobavati brezvsečno, ker že lezo pod barvo naprej rjavi in barva kmalu odpada. Zatorej se morajo taka mesta najpoprej čistiti rje, obdati s kovinskimi mišnimi in nato namazati z oljnato barvo.

Ravnjanje z zmrzlo čebulo.

Zmrzle čebule bi se naj nikdar ne dotikalo s topimi rokami ali hitro prineslo na zakurjeno mesto, ker sicer trpi čebula vsled hitrega tajanja posameznih staničnih skupin in izgubi na trpežnosti. Ako pride do čebule v shrambi ostrešji mraz in izgleda, kakor zmrzljena, se jo naj pusti nedotaknjen na prostor, ki je bolje zavarovan proti mrazu, da se počasi otali. Tako ostane okus in trpežnost neizprenjena vključ dozdevnemu poškodovanju od mraza. Vsako drugačno ravnjanje s čebulo učinkuje škodljivo.

Sladek krompir.

Krompir, ki se shranjuje čez zimo, izgubi kakor zanano, mnogo na skrobovini. To je razlagati iz tega, da se eden del skroba spremeni v sladkor, ki ga potrebuje živ krompir za dihanje in ga pri tem porabi, v shrambah kjer znaša toplina nekoliko stopnij nad ledičem, sta to oba pojava v ravnotežu, porabi se nameč toliko sladkorja, kolikor ga potrebuje krompir vsakokrat za dihanje. Ako se hranjuje krompir v prehladnih shrambah, kjer toplota ni mnogo nad ničlo, se pretvarja skrob neovirano naprej v sladkor, med tem ko porabi krompir vsled nizke topline mnogo manj sladkorja, kakor ga porabi krompir pri dihanju. Zatorej ima krompir sladek okus, ne da bi bil zmrzel. To se lahko zgodi pri skladanju kakor tudi pri razpošiljanju in je čestokrat vzrok pritožbam in sitnostim. Zatorej se opozarja izrecuo na to, da ni potrebno, da je bil krompir, ki je postal sladek zmrznen ter za človeško hrano neporaben, da se pa lahko na priprost način zopet napravi okusen in poraben. To se zgodi s tem, da se prenese krompir, ki se vsakokrat rabi, v topel prostor — v kuhinjo ali zakurjeno sobo — kjer postane zmožen za močnejše dihanje in podiha preostal sladkor. Čez nekaj dni postane na ta način shranjen sladek krompir zopet vžiten. Potreba je zlasti pri sedanjih razmerah, da se ta dejstva kolikor mogoče razglasijo, da se zabrani, da se krompir, ki je določen za človeško hrano in je morda postal sladek, ne odtegne temu namenu in se ne pokrmi živini. Za to bi se naj porabil le same prav droben in poškodovan in vsled tega neporaben krompir.

Oton Brüders,

strokovni učitelj in vodja poizvedovalnega mesta za nadzor zelenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu.

Prehlajenje strupi imenuje znanost doslej še ne bliže znane povzročitelje revmatičnih bolečin. Odprava revmatičnih bolečin obstoji torej iz uničenja teh „strupov“; to pa se nam najbolje posreči, ako boleča mesta prav živahnno s Fellerjevim ozivljajočim esenčnim rastlinskim fluidom z zn. „Elza-fluid“ masiramo in obrabimo. Masira naj se z „Elza-fluidom“ tako dolgo, da je tekočina popolnoma od kože absorbirana; na bolečih mestih nastala bodo živahnna cirkulacija krvi in s tem ponehanje bolečin. Mnogo zdravnikov priporoča za take masaže Fellerjev fluid, ki je pač najpriljubljenejše tozadovno sredstvo. Pa tudi najcenejše, kajti ena steklenica stane le 42 vln. Po pošti se pač ne more manj kot 12 steklenic razpoložljati in te stanejo franko 6 kron, 48 steklenic 20 kron. Naroči se edino pristne pri lekarstvu E. V. Feller, Stubica, Elzatrg št. 241 (Hrvatsko). Tam se dobi tudi Fellerjeve milo odvajalne Rhabarbara-kroglice z zn. „Elza-kroglice“, 6 škatljic za 4 K 40 v franko. Te so vedno zanesljive — in priljubljene pri malih in starih.

(i)

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

Proti Rusom. V pokrajini potoka Kormin zavrnila je armada nadvojvode Jožefa Ferdinandovega en ruski sunek. Južno zapadno od Olyka bil je neki sovražni letalec prisiljen, da pride deli, in vjet. Ena naših letalnih brodovij obmetaje ob železnici Niedwiecze-Sarni ležečo železniško postajo Antonowska in kolodvor Klewan z bombami. Akcija je imela uspeh. Pri Klewanu nastal je požar. Vsa letala so se vključ hudenju obstrelijevanju nepoškodovana vrnila.

Proti Italijanom. Ob tirolski in Ščini fronti vršili so se posamezni topovski boji. V dolini Flitscha sevajile so se naše čete z napadom sovražne prednje postojanke.

Južno-vzhodno bojišče. Naše čete vrgle so sovražnika včeraj tudi južno-vzhodno Klibaci v dolino Tare. Druge avstro-ogrške kolone pridobile so pod ljudimi boji visočine neposredno severno od Bjelopolja in pokrajino napol pota med Rožnjem in Berane. Zapadno od Ipeka je nasprotnik nazadovanje med Plavom in Kožinjem nastopil. Število včeraj poročanih vjetih se je povišalo na 900 mož.

[Zopetni poraz Srbov.]

Iz Sofije je poročajo zasebna poročila z dne 15. decembra: Sabske čete, ki so Monastir (Bitolj) izpraznile, doživele so ob Črnom Drinu zopetni težki poraz. Albanci pridružujejo se v vedno večjih množicah bolgarskim četam. Italijani v Valoni bodejo kmalu v resni nevarnosti. Pri nazadovanju zapustili so Srbi jako veliko predmetov, zlasti tudi mnogo stvari iz zasebne lastnine kraljeve družine ter srbskih ministrov.

Ob grški meji.

K. B. Sofija, 15. decembra. (Uradno bolgarsko poročilo od 14. t. m.): Angleži in Francozi vrženi so na grško ozemlje. Naše čete se nahajajo ob grški meji, ker so za sedaj zasledovanje sovražnika vstavile. Vjeli smo 1234 sovražnikov, med njimi 18 oficirjev, zaplenili 14 kanonov, 62 municipijskih, 10 sanitetnih vozov in mnogo drugačega vojnega materiala. Odslej bode (bolgarski) generalni štab le na onih dnevih poročila objavljal, na katerih bode poročati o pomembnih operacijah.

Vpklic 44—46 letnih črnovojnikov pričakovati je sredi januarja.

„Tiroler Anzeiger“ poroča na podlagi nagnil od podučene strani, da se bodejo za vojne in črnovojniške službe izbrani 44—46-letni do srede januarja vpklicati.

Mleka je malo in dostikrat se ga ne more otrokom toliko dati, kakor bi bilo to želeti. V obliki puddingov, narejenih iz dra. Oetker pudding-praška, $\frac{1}{2}$ litra mleka, 6 dkg sladkorja, zamore se mleko stediti in vendar otroškemu organizmu zaželeno redilno sredstvo dovesti. Veselje je videti, kako se otroci vsake starosti na teh puddingih razveselijo.

Pri vladujočem gorkem letnem času je priporočljivo, ako se ima v vsaki hiši desinfekcijsko sredstvo. Opozorjam na naši inzerat Lysoform-tvornic.

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptaju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1. ure zaprt); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure depoldne.

1 kopek z vrčim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K — 70

Ali si že
„štajerca“
naročil? Ako ne, storiti
to takoj!

Uredništvo in upravništvo nahajata se v Ptaju, gledališko poslopje štev. 3.

Darila, ki naj trajno razveselijo

in darovalcu čast dela, se kupuje v svetovni hiši Suttner, katere solidno, lepo blago ima svetovno ime.

Stev. 1316.	Lepa ura na pendelj	K 10:50
1826.	Ura na pendelj, gre 14 dni	20—
1360.	Lepa stenska ura	4:80
1876.	Fina ura kukavica	17—
1908.	Oobra ura-budilnica	3:50
1204.	Ura-budilnica s kazalcem za datum	5—
1216.	Fina ura budilnica	7:80
410.	Roskop-zeppna ura, nikel	4:10
513.	Tula-nikel-ura, dvojni mantelj	9:80
1512.	„Zenith“-nikel-ura, 15 rubisov	26:25
781.	Srebrna Tula-ura, dvojni mantelj	21—
1546.	Usnjati zapestnik s srebrno uro	17—
916.	Srebrna verižica, masivna	3:20
989.	Srebrni privesek, masiven	1:50
1022.	Srebrni rožni venec	5:70
114.	Duble zlate vrata verižica	5:80
463.	Duble zlati krizec	1:50
212.	Srebrni prstan z lepim kamenjem	1:20

Krasni katalog zastonj in franko.

Razpošiljatev
po povzetju
al:
naprej-plačilu
svote

Zlato ura zastonj
zamore vsak kupec
dobit.
Več v krasnem katalogu.

Kar ne dopade.
se izmenja.

Vsaka ura je najnatančneje repetirana, strokovnjaško oljena in proti prahu zaprtta.
Vse zlato in srebrno blestoje je uradno puncirano.

Lastna fabrika ur v Švici.
H. SUTTNER samo LJUBLJANI štev. 701.
Krščanska svetovna razpošiljalna. — Nobene filialke. 458

Varujte
vojno-sive
že 25 let najbolje pri-
znane

Viničar ●

priden in zanesljiv, s 3 do 4 delavskimi močmi,
se pod jaks dobri delavskimi močmi takoj ali
čimpreje sprejme. 617

Rihard Ogriseg, Maribor, Langerasse.

Varujte
vojno-sive
že 25 let najbolje pri-
znane

Waislerjev prsne
karamele
s 3 smrekami

Millioni
rabijo proti
kašlju
hričavosti, kataru, za-
slinjenju, krčenju in
oslovenskemu kašlju, za-
to so dobrodoše vsa-
kemu vojaku.

6100 not. potr. spri-
čeval zdravni-
kov in zaseb-
nikov jamčijo za si-
gurni uspeh.

Jako uspešni in
dobrookusni bonboni.
Cena 20 in 40 vinarjev
Doza 60 vinarjev. Se
dobi pri: H. Molitor,
apoteka v Ptaju, Ig.
Behrbalk, apoteka v
Ptaju, Karl Herrmann
Laški trg, A. Eis-
bacher, Laški trg, A.
Plunger, apoteka Pod-
četrtek, Hans Schneider-
schitz, apoteka v
Brežicah, 504/1.

Viničar
priden in delaven se
sprejme. — Vprašanja
na upravo tega lista.

Pridna
krčmarica
išče gostilno na račun
ali v najem. Naslov:
Poste restante Sliv-
nica pri Mariboru. 528

Čevljarski učenec
se sprejme
Brockmannsgasse 8, Gradec
Schnider. 659

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K.— Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1-20 K proti kašlj. teki sapi itd.— Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin.— Čaj proti gihu à 80 vin.— Balzam za gih, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine.— Bleiburski živinski prašek à 120 K. Prašek proti odvajjanju krvi v živalski vodi à K 160— Izvirni strup za podgane, mši, ščurke à K 1—. Razpoložljatev L. Herbst, apoteka Bleiburg na Korčkem. 49

Priletna natakarica

poštena, zvesta, katera more gostilno na deželi sama voditi in knhati znati, se takoj sprejme pod dobrimi pogoji. Dopisi se pod naslovom „Gostilna“ sprejmejo v upravnosti tega lista, Ptoj.

Solidni zmožni komi in

pridna prodajalka

sprejmata se pri firmi J. F. Schescherko, trgovina z mešanim blagom, Sv. Jurij ob juž. železnici.

Meščanska parna žaga.
Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo. Vsakomur se les hodi itd., ter po zahtevi takoj razzaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

5 vinarjev

stane dopisnica, s katero zamorete zahtevati moj glavni cenik z 4000 podobami, ki vsebuje bogato izbiro potrebnih rabi in darilnih predmetov ter se pošilja vsakomur zastonj in franko. 39

Prva fabrika ur HANNS KONRAD

e. in kr. dvorni lifierant, BRÜX št. 730 (Češko).
Prave nikel-žepne-ure K 4-20, 5—. V srebru K 8-40, 9-50, niklasta budilnica K 2-90, ura-kuka vica K 7-85, ura na pendelj K 9—. Razpoložljatev po povzetju, izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

500kron

Vam plačam, ako moje Ria-balzam Vaša kurja očesa, brada iztrebilo korenin vice, trdo kožo ne odpravi brez bolečin v 3 dneh. Cena 1 posodice z garancijskim pismom vred K 1—. 3 posodice K 2-50. Stotero zahvalnih in priznajevalnih pisem. 492 Kemeny, Kasehau (Kassa) I. poštni predel 12/29, Ogrsko.

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, iz datna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 12— franko po povzetju. 1/2, klgr. veleprima najfinježi čaj K 2-40, 50 komadov različnih lepih razglednic samo K 1— oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Tiszabogdan 490. 756

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptiju

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Izdajatelj in odgovorni urednik: Karl Linhart.

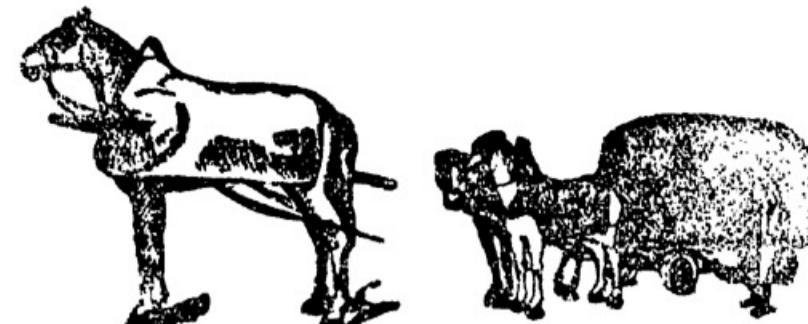
Krava za pleme

(Pinzgauer) z drugim teletom breja, in ena

mleta telica

črno bela barva, lepa živila pri vinogradu v Majbergu proda Leopold Slawitsch, trgovec, Ptuj.

515

Wasserdrichte Wagenplachen

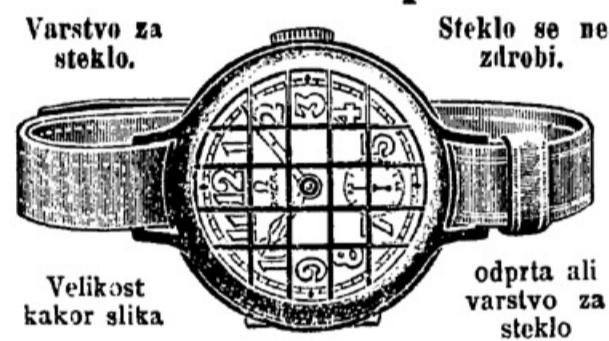
Vododržne vozne plahte

Wasserdrichte Pferdedecken — Vododržne konjske odeje

Slawitsch in Heller v Ptiju trgovina z blagom.

432

Armadna ura z napestnikom.

Varstvo za steklo.

Steklo se ne zdobi.

Velikost kakor slika

odprta ali varstvo za steklo

Nikel ali jeklo, velikost kakor slika	K 10—
Z radium-svetilnikom, velikost kakor slika	K 15—
Znamka „Cyma“ s preciz. anker-kolesjem	K 30—
Original „Omega“ s preciz. anker-kolesjem	K 15—
S pravo radium-svetilno ciferno 10 K vec.	
Z varstvom za steklo glasom slike vsak komad 1 K 50 v več.	
Srebrna ura z napestnikom	K 14—
14 karatna zlata ura	K 28—
Zgorajšna ura z napestnikom, veliki format	K 6—
Ista, elegantna plošča	K 3—
Z radium-svetilnikom, I. kakovost	K 10—
Žepne budilnice z ali brez jermenja	K 18—
Iste z radium-svetilnikom, I. kakovost	K 26—
Vojne ure z 2 ali 3 cesarskim reliefom	K 5—
Vojna budilnica kanone K 6—, bobnar	K 7—
Cena niklasta ura	K 4—
Cena ura-budilnica	K 4—
3 leta garancije. Razpoložljatev po vpošiljanju svote s 50 v za poštino tudi na bojišče po	

I. eksportni hiši za armadne in vojne ure
Max Böhnel, Dunaj, Margaretenstraße 27/51.

Originalni fabrični cenik zastonj. 472

Proti nalezljivosti

moramo se tembolj varovati, ker se sedaj nalezljive bolezni, kakor Škerlatica, Špički, osepničje, kolera, legar v večji meri pojavljajo. Zato se naj rabí povsod, kjer se take bolezni pojavijo, dobro razkuževalno sredstvo, ki naj bi bilo v vsaki hiši na razpolago. Po preizkusih je v sedanjosti najboljše razkuževalno sredstvo v zavodu prof. Löffler, Liebreich, Proskauer, Divesta, Vas, Pfeiffer, Vertun, Pertik itd.

LYSOFORM

ki je brez duha, brez strupa in po ceni ter se dobri v vsaki lekarni in drožeriji v izvirnih steklenicah (zeleno steklo) za 90 vinarjev. Uspeh Lysoforma je zanesljiv in gotov in se zato od vsekega zdravnika rabí za razkuževanje v bolniški postelji, za umivanje ran, oteklin, za antisepetične obvezne in za irrigacijo.

Lysoform-milo je fino, nalahno milo za toaleto, ki vsebuje 1 odstotek Lysoforma ter antisepetično učinkuje. To milo se labko rabi tudi pri najobčutljivejši koži kakor tudi za otroke in dojenčke. Ono naredi kožo mehko in prožno ter nareja janko aromatičen duh. Zadostuje le en poskus in Vi boste vedno rabili le to izvrstno milo, ki je le navidezno draga, v porabi pa je jeko ekonomično, ker en kos za dolgo časa zadostuje. Komad stane 1 K 20 vinarjev.

„Pfleiderer-Lysoform“ je dobro učinkuječa, antisepetična ustna voda, ki slab duh iz ust takoj in gotovo prežene, zobe obeli in obrani. Rabi se lahko tudi pri nahodu v grlu, pri kašlu, pri kataru, za grlanje po zdravniških predpisih. Na čašo vode zadostuje samo par kapljic. Izvirna steklenica stane samo 1 krono in 40 vinarjev ter se dobri v vsaki lekarni in drožeriji. Zanimivo knjigo z naslovom: „Zdravje in razkuževanje“ (Gesundheit und Desinfektion) pošte je na zahtevo zastonj in poštino prost. Chemiker HUBMANN, Referent der Lysoformwerke, Wien XX, Peterschgas 4. 336

100 lit. domače pijače!

osvežujoče, izvrstna, vzame žejo, zamora vsakodnevi, z malimi troški sam napraviti. V zalogi so: ananas, jabolka, grenadine, maline, muškat-bruske, pfleiderer, pomaranče, Waldmeister, višnje. Vsak neuspeh izključen. Ta domača pijača se pije lahko poleti hladna, pozimi pa vroča namesto rumu ali žganja. Snovi z nastančnim navodilom stanejo 4 K 50 h franko po povzetju. Na 5 takih porcijs dajem 1 porcijo zastonj. Za ekonomije, tovarne, večja gospodarstva, delavnice itd., neprecenljive vrednosti, ker to delavca osveži, ne pa opijani in mu ne odzemoži.

Johann Grolich, angeljska drožerija, Brno št. 636 (Moravska).

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Mestna kranilnica v Ptiju

sprejema

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vlog e.

Ravnateljstvo.